

نبض اقتصاد

سررسید اقساط بانکی ۲ ماه عقب افتاد

سخت‌گوی دولت از عقب افتادن دوماهه سررسید تسهیلات مرتبط با کسب‌وکارها به دلیل شیوع ویروس کرونا خبر داد.

به‌گزارش تسنیم، باتوجه‌به کاهش فعالیت‌های اقتصادی در پی شیوع کرونا ویروس در کشور، عبدالناصر همتی از مدیران بانک‌ها خواست در خصوص پرداخت اقساط تسهیلات بانکی، مراعات مشتریان را بکنند.

بعد از آن رسماً بانک مرکزی از دستور ویژه جلسه شورای پول و اعتبار خبر داد و اعلام کرد بناس‌ت ه‌ش‌شنبه در این شورا درباره نحوه مساعدت بانک‌ها به صاحبان کسب‌وکارهایی که به خاطر شیوع کرونا دچار کاهش درآمد و مشکلات مالی شده‌اند، تصمیم‌گیری شود. همزمان، علی‌ری‌بعی در نشست خبری روز دوشنبه خود که به صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد، با بیان این که دولت ستادی را در این باره تشکیل داده تا موضوع را بررسی و راهکارهایی را ارائه کند، اظهار کرد: برای کاهش فشار بر مردم مقرشد سررسید وام‌های مرتبط با کسب‌وکارها و برخی دیگر از وام‌ها، دو ماه به عقب بیفتد.

وی افزود: این موضوع در شورای عالی پول و اعتبار مطرح و تصمیم‌گیری می‌شود عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی اطلاع‌رسانی‌های لازم را می‌کند. سختگوی دولت افزود: مقرر شد درباره استمهال بدهی‌های مالیاتی تسهیلاتی ارائه و اگر لازم بود در جلسه سران قوا مطرح شود. هرچند فکر می‌کنیم اختیارات لازم در دست دولت است و تا آخر هفته در این باره تصمیم‌گیری می‌شود.

توصیه‌های کرونایی هفتگانه

بانک مرکزی به مشتریان بانک‌ها
بانک مرکزی با صدور اطلاعیه‌ای به مشتریان بانک‌ها توصیه کرد: از آنجا که اسکناس جزو اصلی‌ترین راه‌های انتقال ویروس کروناست، تا حد امکان از ابزارهای پرداخت الکترونیکی استفاده شود.

بانک مرکزی با انتشار اطلاعیه‌ای در روز گذشته تمهیدات مراقبتی ویژه مشتریان بانک‌ها به‌منظور مقابله با ویروس کرونا را اعلام کرد. در این اطلاعیه آمده است: از آنجا که اسکناس جزو اصلی‌ترین راه‌های انتقال ویروس کروناست، تا حد امکان از ابزارهای پرداخت الکترونیکی استفاده شود. هنگام استفاده از دستگاه خودپرداز و یا دستگاه نوبت‌دهی در شعب از تماس مستقیم با دکمه‌های آن اجتناب و از دستکش یا دستمال استفاده شود. هنگام شمارش پول از پد مرطوب یا خیس کردن انگشت پرهیز شود. بانک مرکزی توصیه کرده است: کارت بانکی و تلفن همراه خود را در اختیار دیگران قرار ندهید و برای تکمیل فرم‌های بانکی از خودکار شخصی استفاده کنید. در داخل شعب و صف انتظار خودپردازها و سایر مراکز پرتردد، فاصله با دیگران حداقل به میزان یک متر رعایت شود. در صورت برخورداری از علائم هشداردهنده ویروس کرونا، هنگام مراجعه به مراکز پرتردد به‌ویژه شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، از ماسک استفاده شود.همچنین توصیه شده است تحت هیچ شرایطی، به‌ویژه زمانی که به اسکناس دست زده می‌شود، دست خود را به صورت، چشم، بینی و دهان نزنید.

از آسمان سنگ هم ببارد آماده مذاکره‌ایم

نماینده کارگران در شورای عالی کار با بیان این‌که هنوز دعوت‌نامه برای تشکیل جلسه دستمزد شورای عالی کار به دست ما نرسیده است، گفت: چه‌کرونا باشد چه‌از آسمان سنگ ببارد، آمادگی خود را برای برگزاری جلسات دستمزد کارگران اعلام می‌کنیم.

ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره مصوبه افزایش دو میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی حداقل حقوق کارمندان در سال آینده که توسط کمیسیون تلفیق به تصویب رسیده، عنوان کرد: اگر چه فرآیند تعیین دستمزد کارگران در شورای عالی کار صورت می‌پذیرد، ولی ما این مصوبه را به‌ف‌ال نیک می‌گیریم ونقطه‌قوتی برای مذاکرات دستمزد سال ۱۳۹۹ کارگران می‌دانیم. وی ادامه داد: کمیته دستمزده هفته گذشته توانست رقم سید معیشت کارگران را به عنوان مبنای مذاکرات جدی دستمزد نزدیک پنج میلیون تومان مصوب کند، اما مصوبه کمیسیون تلفیق هم از نظر ما مبنای خوبی برای تصمیم‌گیری خواهد بود.

و از زمان شیوع ویروس کرونا میزان مصرف بنزین مجدد کاهش یافته است و اکنون شاهد تقاضای کمتر مالکان خودرو برای سوخت هستیم. وی با تأکید بر این‌که کاهش مصرف بنزین متأثر از ویروس کرونا بوده است، تصریح کرد: به نظر می‌رسد پس از گذر از شرایط فعلی میزان مصرف کمی افزایش یابد.

مصرف بنزین در کشور ۱۰ درصد کاهش یافت. شهرام رضایی با بیان این‌که در حال حاضر میزان مصرف بنزین در کشور ۷۵ تا ۷۶ میلیون لیتر در روز است، اظهار کرد: در ابتدای تغییر قیمت بنزین میزان مصرف به ۹۵ تا ۹۶ میلیون لیتر در روز رسید. وی افزود: در انتهای بهمن این عدد به ۸۵ تا ۸۶ لیتر کاهش یافت

انحراف ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد نمی‌کنم

✎ در دو سال اخیر مصوبه اولیه دولت برای واردات کالاهای اساسی با دلار ۴۲۰۰ تومانی چند بار اصلاحیه خورده است و فهرست کالاهای تغییرات زیادی کرده است. هم‌اکنون چه کالاهایی ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کنند؟
هم‌اکنون تعداد کالاهای اساسی و ضروری مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی از تعداد انگشت‌شمار یک‌دست کمتر است و شامل برنج خارجی، نهاده‌های تولید گوشت مرغ و تخم‌مرغ، گوشت قرمز(شامل ذرت، جو، کنجاله سویا) روغن خام و دانه‌های روغنی، لاستیک سنگین و مواد اولیه تولید لاستیک است. بقیه این فهرست را مواد اولیه تولیدات کشاورزی اعم از داروهای دامی، کود شیمیایی و... به‌خصوص مواد اولیه دارو، برخی داروها و ملزومات ضروری اتاق‌های عمل تشکیل می‌دهد که درکل از مجموع حدود ۱۶۲ قلم کالا، ۹۷ مورد آن (حدود ۵۰۰ ردیف تعرفه) مربوط به وزارت بهداشت، حدود ۲۳ مورد کالا (با ۵۳ ردیف تعرفه) مرتبط با مواد اولیه تولید صنعتی و حدود ۴۲ قلم کالا (۹۹ ردیف تعرفه) مربوط به وزارت جهاد کشاورزی است.

✎ بزرگ‌ر شما این است که تا پایان سال جاری، چقدر ارز ۴۲۰۰ تومانی پرداخت خواهد شد؟

مطابق قانون بودجه سال ۹۸ حداقل به میزان ۱۴ میلیارد دلار از نرخ ۴۲۰۰ تومان برای کالاهای اساسی و ضروری فوق از سوی بانک مرکزی تأمین خواهد شد، ضمن این‌که مقادیر نیاز ازری و واردات کسری گندم نیز حداقل به میزان ۶۰۰میلیون دلار به صورت مجزا پیش‌بینی و پرداخت خواهد شد.

✎ با وجود تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی از ابتدای سال گذشته تاکنون، بسیاری از گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد این کالاها با نرخ ارز آزاد به فروش رفته و به دست مردم رسیده است؛ بنابراین تخصیص دلار دولتی بی‌فایده بوده و موجب کاهش قیمت‌ها و بهبود قدرت خرید مردم نشده است. آیا ستاد تنظیم بازار برای رفع این مشکل و فساد، اقدامی انجام داده است؟

صحبت من بر پایه تصمیمات اتخاذشده و مصوبات برای رفاه حال مردم است. طبق مصوبه ۱۶/۵/۹۷، دولت همه وزارتخانه‌های متولی ثبت سفارش واردات کالاهای اساسی و ضروری و مواد اولیه تولید را مکلف کرده است موضوعاتی در این زمینه را مدنظر قرار دهند. به‌عنوان مثال وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظفند اقدام به اخذ تعهد حضوری مبنی بر واردات کالا و عرضه آن در شبکه‌های قابل رصد (در همان ابتدای ارائه درخواست ثبت سفارش واردات) کنند؛ بنابراین دستگاه‌های فوق مکلف به کنترل و نظارت بر عرضه این کالاها با قیمت مصوب محاسباتی سازمان حمایت بر مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند.

✎ شما خودتان بررسی کرده‌اید که کدام کالاها با نرخ ارز دولتی به دست

مردم می‌رسد و کدام کالاها با نرخ ارز آزاد؟

بررسی‌های ما نشان می‌دهد کالاهای اساسی از جمله روغن مصارف خانوار و صنف و صنعت، کره، برنج، گوشت مرغ و... با نرخ مصوب درج‌شده روی کالا به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد، منتها در خصوص مواد اولیه تولید کشاورزی و موارد مرتبط با وزارت بهداشت تا جایی که بنده اطلاع دارم دستگاه‌های مشمول نظارت و کنترل‌های لازم را انجام می‌دهند.

✎ یعنی با وجود این مشکلات و عدم اصابت ارز ۴۲۰۰ تومانی به هدف،

قصه دارید ارز ۴۲۰۰ تومان را ادامه دهید یا حذف کنید؟

این تصمیم در سطح کلان اتخاذ می‌شود. بنابراین تصمیم این است که تأمین ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی و ضروری و مواد اولیه تولید در سال ۹۹ ادامه یابد.

✎ از سال گذشته در مجلس طرح‌ها و پیشنهادهایی برای اصلاح روند تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی مطرح شد که به نظر می‌رسد بیشتر به نفع مردم است. بر اساس این طرح‌ها دولت کالاهای اساسی را با ارز نیمایی وارد می‌کند اما مابه‌التفاوت ارز ۴۲۰۰ تومانی با ارز نیمایی را به طور نقدی به مردم می‌پردازد. با این روش، دیگر فسادی رخ نخواهد داد و سفره مردم هم واقعا تأمین خواهد شد. آیا این طرح را مدنظر قرار نداده‌اید؟

در این زمینه برخی از پیشنهادها برای ترمیم قدرت خرید مردم در قالب پرداخت مابه‌التفاوت ارز ۴۲۰۰ تا از نیما مطرح شده است، اما قطعاً ربطی به کالاهای اساسی و ضروری نخواهد داشت و این کالاها در سال ۹۹ نیز از ترجیحی به رخ بودجه را دریافت می‌کنند، مگر این‌که مجلس شورای اسلامی تکلیف دیگری را در قانون بودجه سال ۹۹ ابلاغ کند؛ بنابراین تصمیم در این زمینه بر عهده مجلس خواهد بود.

✎ شما اطلاع دارید که از حدود ۲۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی که در دو سال اخیر خرج شده، چقدر از آن در بازار دچار فساد شده است؟ حتماً مطلعید که پرونده برخی افرادی که ارز ۴۲۰۰ تومانی گرفتند، اما تخلف کردند هم اکنون در قوه قضاییه در حال پیگیری است. مثلاً حتی افرادی در حد معاون وزیر در این زمینه دستگیر شده‌اند. آیا آماری در این زمینه دارید؟

در این حوزه لازم است به نکته مهمی اشاره کنم. بخش مهمی از عملیاتی که در این راستا صورت می‌گیرد بر پایه قانون و حفظ ذخایر ارزی کشور است اما در این مسیر ممکن است عده‌ای درصدد سوء استفاده ب‌رآیند که برخورد قاطع نهادهای نظارتی با این افراد سودجو نشان می‌دهد حساسیت نسبت به این موضوع تا چقدر بالاست. نکته مهم این است که نباید تخلفات عده‌ای قلیل و سوء استفاده گر به پای مجموعه‌ای از شرکت‌های خصوصی، دولت، دستگاه‌های نظارتی و... نوشته شود.

✎ نگفتید آماری از میزان انحراف ارز ۴۲۰۰ تومانی دارید یا نه؟

تخلفات احتمالی برخی افراد نباید موجب خدشه‌دار شدن عملکرد دستگاه‌ها و بخش خصوصی توانمند و متعهد که بیش از ۹۰ درصد فعالان این بخش هستند، شود. خاطرنشان می‌کنم با همکاری مستمر هر سه قوه، آن دسته از شرکت‌ها و متخلفان احتمالی نیز در چتر نظارت دولت و قوه قضاییه قرار گرفته‌اند و قطعاً با هرگونه تخلف برخورد خواهد شد.

در بازار گوشت قرمز دلای وجود ندارد

✎ تنظیم بازار گوشت قرمز از جمله بخش‌هایی

بوده که می‌توان گفت دولت در آن ناموفق بوده

است. قیمت تمام‌شده گوشت قرمز حتی پیش

از شیوع کرونا ۶۰ هزار تومان بود اما اکنون با

قیمت تا دو برابر بالاتر به دست مردم می‌رسد.

برنامه شما برای حذف دلان از بازار گوشت چیست؟

همان طور که بیشتر مصرف‌کنندگان اطلاع دارند ضریب تبدیل دام زنده با توجه به میزان پرور بودن دام، سن دام و نوع خوراک حداکثر ۴۵ درصد است. لذا قیمت دام زنده هر عددی

که باشد بعد از ذبح قیمت لاشه در کشتارگاه حداقل دو برابر قیمت دام زنده خواهد بود که با احتساب هزینه‌های کشتار، حمل‌ونقل، افت و ضایعات استخوان‌گیری (در دام سنگین) و هزینه‌های خرده‌فروشی قطعاً قیمت خرده‌فروشی می‌بایست در مقایسه با قیمت دام زنده بیش از اعداد فعلی بازار باشد. نتایج بررسی اتحادیه‌های صنفی و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در بررسی سود و هزینه‌های مرتبط با توزیع گوشت توسط واحدهای بسته‌بندی و فروشگاه‌های زنجیره‌ای و همچنین واحدهای صنفی قصابی، بیانگر این واقعیت است که نه تنها گران‌فروشی در این بخش توسط شبکه‌های توزیع واحدهای خدماتی (کشتارگاه‌ها) اتفاق نیفتاده است، بلکه به دلیل نبود کشش قیمتی گوشت قرمز و دام زنده، واحدهای توزیعی در رقابت کامل با حذف بخشی از سود خود به دنبال جذب مشتری و فروش کالا هستند که این مقوله زیان‌سبیری به این واحدها رسانده و حتی به تعطیلی واحدهای صنفی قصابی منجر شده است.

به‌طور مثال در صورتی که قیمت دام سنگین و سبک به ترتیب حدود ۳۵ و ۴۵ هزار تومان باشد، نرخ لاشه تحویل درب قصابی‌ها برای لاشه گاوی حدود ۷۵ هزار تومان و برای لاشه گوسفندی حدود ۹۰ هزار تومان خواهد بود که با احتساب هزینه‌های خرده‌فروشی، افت و ضایعات و نوع قطعات مورد درخواست مصرف‌کننده (ران، سردست، گردن، قلوه‌گاه...) قیمت فروش به مصرف‌کننده بسیار بالاتر از عدد ۶۰ هزار تومان مطرح در سؤال شما خواهد بود، لذا پروضاحت است برای کالایی مانند گوشت قرمز که افزایش نرخ دام زنده موجب گران شدن آن شده و مصرف‌کننده نیز به دلیل عدم ترمیم درآمد سرانه نسبت به جایگزینی یا کاهش مصرف اقدام کرده است، جایی برای دلال واسطه وجود ندارد. تأکید می‌کنم به دلیل کاهش تقاضای مصرف‌کنندگان در دی‌ماه امسال قیمت دام زنده سبک و سنگین نسبت به سال قبل و نیمه اول سال ۹۸ کاهش قابل توجهی به نفع مصرف‌کنندگان داشته (دام زنده سنگین ۲۵ هزار تومان و دام زنده سبک ۳۵ هزار تومان) است. **✎**

کاهش ۱۰ درصدی مصرف بنزین با شیوع کرونا

آمارهای شرکت پخش نشان می‌دهد از زمان شیوع کرونا در کشور، مصرف بنزین شهروندان تا ۱۰ درصد کاهش یافته است.

به گزارش ایسنا، مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: از انتهای بهمن به دلیل شیوع ویروس کرونا و کاهش رفت‌وآمد شهروندان میزان

سخت‌گوی ستاد تنظیم بازار

از اوضاع روزهای آخر سال می‌گوید

بازار تنظیم شد بدون وزارت بازرگانی

۶۰۰ میلیون دلار گندم وارد کردیم

✎ در روزهای اخیر بازارهای مختلف کشور تحت تأثیر بیماری جدید کرونا، آشفته‌تر از قبل شده‌اند و بر مشکلاتی که از سال گذشته با بازگشت تحریم‌ها ایجاد شد، افزوده‌اند. این در حالی است که همه ساله در چنین روزهایی، دولت با تنظیم بازار شب عید دست و پنجه نرم می‌کرد، اما امسال وضعیت بغرنج‌تر از قبل هم شده است؛ بنابراین تنظیم بازار سخت‌تر از همیشه شده است. در این زمینه با محمدرضا کلامی، سخنگوی ستاد تنظیم بازار دولت گفت‌وگو کرده‌ایم و از او درباره وضعیت واردات کالاهای اساسی با دلار ۴۲۰۰ تومانی، موفقیت دولت در تنظیم بازار، چرایی اصرار دولت بر تشکیل وزارت بازرگانی و تخلفات رخ‌داده در حوزه واردات کالاهای اساسی پرسیده‌ایم.

علی‌اکبری

اقتصاد

بازار به خوبی تنظیم شده

✎ با نزدیک شدن به روزهای پایان سال، برنامه

ستاد تنظیم بازار کشور برای کالاهای اساسی تا پایان نوروز ۹۹ چیست؟

اقدامات ویژه‌ای برای تأمین کالا در ایام پایانی سال پیش‌بینی شده است و نکته مهم این‌که این برنامه ویژه تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت. هیچ کمبودی در بازار نیست و حجم عرضه، افزایشی قابل‌توجه را تجربه می‌کند. در ضمن دستورالعمل نظارتی ایام پایان سال تدوین شده است. تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه برگزاری حراج و فروش فوق‌العاده و دستورالعمل طرح تشدید بازرسی و نظارت ویژه ایام پایانی سال و عید نوروز نیز انجام شده است. به‌منظور استمرار آرامش و ثبات نسبی بازار و جلوگیری از سوء استفاده برخی فعالان و واسطه‌ها و افزایش تقاضا در ایام پایانی سال و تأمین مکفی مایحتاج عمومی، دستورالعمل تشدید بازرسی و نظارت ویژه ایام پایانی سال به تمامی اتاق‌های اصناف سراسر کشور ابلاغ شده است. مواد پروتئینی (گوشت مرغ، گوشت قرمز و تخم‌مرغ)، اقلام اساسی و مواد غذایی (نان، برنج، روغن نباتی، شکر، حبوبات، مارکونری، رب گوجه فرنگی و...)، پوشاک، کیف و کفش، لبنیات (شیر، پنیر، کره و ماست)، شیرینی‌جات، خشکبار و آجیل، میوه (اسب و پرتقال)، مواد شوینده و بهداشتی، تایر خودرو، روغن موتور و... از جمله سوخت (بنزین، گازوئیل و کپسول گاز مایع) در شبکه‌های توزیع منتخب عرضه می‌شود.

✎ با توجه به حرف‌های شما، وضعیت تنظیم بازار به خوبی انجام‌شده است و در زمینه هیچ کالایی کمبود وجود ندارد. با این شرایط، آیا فکر نمی‌کنید با اختیاراتی که ستاد تنظیم بازار دارد، نیازی به وزارت بازرگانی نیست؟

ستاد تنظیم بازار کشور یک نهاد فرادستگاهی است که مسوولیت هماهنگی بین دستگاهی و رفع نگاه‌های بخشی برخی حوزه‌ها و شناسایی مسائل و مشکلات تأمین (تولید واردات) توزیع و کنترل و نظارت بازار را رگلاتوری می‌کند که نتیجه آن در فراوانی کالا، کاهش وابستگی به واردات (میزان واردات در سال ۹۷ و ۹۸ نسبت به سال ۹۶ حداقل به میزان ۷ میلیارد دلار بوده) و رشد تولید در بخش‌های مختلف را رقم زده است. منتها وزارت بازرگانی به عنوان مهم‌ترین حلقه مؤثر در حمایت از تولید و مصرف‌کنندگان در همه دنیا وظیفه مهم کالا رسانی و امکان فروش کالاهای تولید داخل در سطح بازارهای داخلی و خارجی را به عهده دارد به طوری که علاوه بر شاخص‌های مزیت نسبی تولید و... به مؤلفه‌های خودکفایی و کاهش وابستگی با رویکرد حضور در بازارهای جهانی توجه ویژه دارد. لذا نبود وزارتخانه متولی فرآیندهای تجاری در بازارهای داخل از جمله شبکه‌های توزیع منسجم و کارآمد و بازارهای خارجی که نیازمند تبادل تفاهم‌نامه‌های ترجیحی و منطقه‌ای برای امکان تولید و فروش محصولات ایرانی در سایر کشورها و انتقال نیازها و سلایق مردم کشور و بازارهای جهانی به حوزه تولید است. آسیب جدی است که رئیس محترم دولت بارها لزوم آن را تأکید و از مجلس شورای اسلامی پیگیری کرده‌اند.

✎ آقای روحانی چندی پیش اعلام کردند با احیای وزارت بازرگانی مشکلات تنظیم بازار یک هفته‌ای حل می‌شود. معنای سخن رئیس جمهور این است که ستاد تنظیم بازار در زمینه تنظیم بازار ناکام مانده است. در این باره نظرتان را بگویید.

بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی از جمله نوسانات نرخ ارز، رشد پایه پولی، چالش‌های تحریم و... در اختیار ستاد تنظیم بازار نبوده ولی در سطح بازار می‌بایست علاوه بر تسهیل فضای کسب‌وکار چالش‌های حوزه تأمین، توزیع و قیمت را (برای جلوگیری از گران‌فروشی و دیگر تخلفات اقتصادی) مدیریت کند. بر اساس گزارشی که به دبیرخانه ستاد هماهنگی اقتصادی سران محترم قوا ارائه شده مصوبات و اختیارات ستاد تنظیم بازار تمدید و حتی افزایش یافته است.

با این تصمیمات شاهد بهره‌گیری حداکثری از مشارکت تشکل‌ها و فعالان اقتصادی بخش خصوصی برای رفع مشکلات بوده‌ایم و تاکنون توانسته‌ایم چالش‌های حوزه اقتصادی و تحریم را به‌گونه‌ای مدیریت کنیم که نه تنها کمبود یا بحرانی در کالاها ایجاد نشده، بلکه فراوانی کالاها در همه شبکه‌های توزیع و دسترسی آسان مردم در اقصى نقاط کشور و رشد تولید داخلی و کاهش وابستگی به واردات به رغم محدودیت‌های بسیار ارزی و ربانی محقق شده است.

✎ نظرتان را درباره وزارت بازرگانی نگفتید.

فرمایش ریاست محترم جمهور مبنی بر ضرورت تشکیل وزارت بازرگانی و حل بسیاری از مشکلات ناظر بر مباحثی است که در پاسخ سوالات قبل تشریح شد و قطعاً نگاه ریاست محترم جمهوری با بررسی همه‌جانبه مؤلفه‌های مرتبط با تأمین، تولید، توزیع، قیمت و بازرسی و نظارت و حضور مؤثر در بازارهای جهانی و خودکفایی و مهم‌تر از همه کنترل شاخص‌های اقتصاد کلان بر اقتصاد خرد و حمایت از سفره ۸۳ میلیون ایرانی و تولیدکنندگان کشور بسیار عالمانه و دقیق است.